

สภาพ ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นาย ชวิชัย ชาญวิทยากุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-935-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**STATES ,NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING THE UTILIZATION OF COMPUTER
FOR EDUCATION IN MAHACHULALONGKORNRAJVIDYALAYA.**

Mr. Thawatchai Chanwithayakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio - Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-935-5

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ธวัชชัย ชาญวิทยากุล : สภาพ ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์
เพื่อการศึกษาในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (STATES, NEEDS AND PROBLEMS
CONCERNING THE UTILIZATION OF COMPUTER FOR EDUCATION IN
MAHACHULALONGKORNRAJVIDYALAYA) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สมเชาว์ เนตรประเสริฐ,
200 หน้า ISBN 974-635-935-5

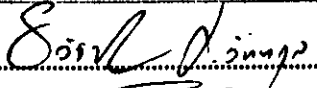
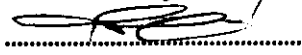
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้
คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้แบบสำรวจและแบบสอบถาม
กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร ผู้สอน และพระนิสิต จำนวน 182 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา มีการนำคอมพิวเตอร์
มาใช้ในด้านการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบริหาร และด้านบริการน้อยที่สุด
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้อยู่มีไม่ครบทุกหน่วยงาน ส่วนมากเป็นรุ่น 486 และมีจำนวนไม่เพียงพอ
ส่วนด้านการเรียนการสอนมีการเรียนวิชาศาสตร์คณิตกรรมเบื้องต้น ในวิทยาเขตเชียงใหม่และ
วิทยาเขตแพร่ ยกเว้นในส่วนกลาง เพราะยังไม่มีความพร้อม

ความต้องการเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก ในด้านบริการ
มีความต้องการศูนย์คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารโดยติดตั้งระบบ LAN และระบบ INTERNET เพื่อ
เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยมีบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ดูแลและรับผิดชอบ ด้านบริการ
มีความต้องการระบบ INTERNET เพื่อค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้น
ข้อมูลห้องสมุด และโปรแกรมการสืบค้นข้อมูลพระไตรปิฎก BUDSIR IV รวมทั้งบุคลากรด้าน
คอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการ และแนะนำการใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ ด้านการเรียนการสอนมี
ความต้องการให้นำคอมพิวเตอร์มาประกอบการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ เปิดวิชาเกี่ยวกับการใช้
คอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น เพิ่มจำนวนเครื่องและห้องเรียนคอมพิวเตอร์

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก ในด้านบริหาร มี
ปัญหาการขาดบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ งบประมาณไม่เพียงพอ ต้องการการสนับสนุนจากภาค
รัฐและขาดสถานที่ก่อสร้างศูนย์คอมพิวเตอร์ ด้านบริการ ยังไม่มีการจัดให้เป็นระบบ และมีการ
ให้บริการน้อยมาก และด้านการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ และมี
ปัญหาในเรื่องเวลาในการเรียนการสอน เครื่องและห้องเรียนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ

ภาควิชา ใตศตศนศึกษา
สาขาวิชา ใตศตศนศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม -

C742934 : MAJOR AUDIO-VISUAL EDUCATION

KEY WORD : THE UTILIZATION OF COMPUTER FOR EDUCATION/ STATES, NEEDS AND PROBLEMS

THAWATCHAI CHARNWITTAYAKUL : STATES, NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING THE UTILIZATION OF COMPUTER FOR EDUCATION IN MAHACHULALONGKORNRAJVIDYALAYA. THESIS ADVISOR : SOMCHAO NATPRASERT, PROFESSOR. ASSISTANT, 200 PP. ISBN 974-635-935-5

The purpose of the research is to study the States, needs and problems concerning computer application for education in Mahachulalongkorn Rajvidyalaya by using the survey and questionnaire. The sample was 182 administrators, teachers, and students. The data was analyzed by using percentage, median and standard deviation.

The study revealed that the states of computer application for education, computers were used mostly in learning and teaching, second most common was in administration, and in the serving part the least. The states of using computer were not in every unit and had not enough for working. In the teaching and learning part, the students learnt about computer in Chiangmai and Prea Campus except in Bangkok, because it is not ready.

The needs in administration include the need for a computer center for administer in work efficiently by using LAN and Internet, and need a programmer to work with responsibility too. The service part needs Internet for searching information from many resources and libraries, and needs a program BUDSIR IV for searching Pra Tri-Pidok and programmer to suggest how to use it too. In teaching and learning part, they need computer to assist in teaching and learning in every subject, and need more subject about using computers in the curriculum and also need more computers and computer rooms.

Problems in using computer application for education, had the most problems which divided into 3 parts; first in the administration part, they had problems about the lack of a programmer, had a too limited budget for a computer and the place to build the computer center. Second, the serving part was not systematic in working and gave less in services. Third, teaching and learning, lacked a computer programmer and had problems about time and did not have enough computers and computer rooms.

ภาควิชา.....โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา.....โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิสิต.....Sork A. Jungs
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....[Signature]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....-

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ รศ.สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการทำวิจัย ได้กรุณาให้คำแนะนำต่างๆจนสำเร็จบริบูรณ์

ขอกราบมนัสการขอบพระคุณ พระมหาสุรพล สุจริโต (พ.ม., พธ.บ., M.A., Ph.D.) และ พระมหาไสว โชติโก ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นทุนสนับสนุนการวิจัยของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับความช่วยเหลือด้านการวิเคราะห์ข้อมูลจาก คุณ กัญญาพัฒน์ นนทะนาคกร และที่สำคัญที่สุดคือ การสนับสนุน และให้กำลังใจจาก คุณพ่อคุณแม่ และพี่ๆเป็นอย่างดี ตลอดการวิจัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวข้างต้น จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายชัชชัย ภาณุวิทยากุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช

บทที่

1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา.....	13
ก. ความเป็นมาของการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา สภาพและความก้าวหน้า ของการใช้คอมพิวเตอร์ในวงการศึกษา ของประเทศไทย.....	13
ข. การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา.....	16
ค. การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริการทางการศึกษา.....	18
ง. การใช้คอมพิวเตอร์ในการวิจัยทางการศึกษา.....	18
จ. การใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน.....	18
ฉ. ข้อคิดเห็นในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการศึกษา.....	25
ช. การบริหารงานด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา.....	26
ซ. การให้ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์แก่ผู้บริหารการศึกษา และครูอาจารย์.....	27
ฅ. บทบาทของครูต่อโปรแกรมการสอน.....	27
2. การจัดการและการดำเนินงานการศึกษาในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.....	28
ประวัติและความเป็นมา.....	28

โครงสร้างการบริหารงานของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.....	29
2.3 องค์ประกอบ.....	30
- แผนภูมิการแบ่งส่วนงานของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.....	30
- สภาพการจัดการศึกษาส่วนกลาง.....	31
- สรุปผลการดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2536.....	33
3. สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ.....	34
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา.....	44
3.1 งานวิจัยภายในประเทศ.....	44
3.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
วิธีวิจัย	53
กลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การสร้างเครื่องมือ	56
การเก็บและรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5 สรุปผลการวิจัย	136
อภิปรายผลการวิจัย	142
ข้อเสนอแนะ	145
รายการอ้างอิง	146
ภาคผนวก	150
ภาคผนวก ก. แบบสำรวจ.....	150
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม.....	152
ภาคผนวก ค. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจเครื่องมือในการวิจัย	154
ประวัติผู้เขียน	200

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	แสดงจำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามอายุและประสบการณ์	61
2	แสดงจำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามระดับการบริหาร	62
3	แสดงจำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	63
4	แสดงจำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์	64
5	แสดงจำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามการศึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์.....	66
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สอน จำแนกตามอายุและประสบการณ์.....	67
7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	68
8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สอน จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์.....	69
9	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สอน จำแนกตามการศึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	71
10	แสดงจำนวนและร้อยละของพระนิสิต จำแนกตามอายุโดยแบ่งเป็นพระภิกษุและสามเณร	72
11	แสดงจำนวนและร้อยละของพระนิสิต จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์	73
12	แสดงจำนวนและร้อยละของพระนิสิต จำแนกตามการศึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	74
13	แสดงประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์ จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามความต้องการด้าน นโยบายและงบประมาณ.....	76
15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามความต้องการด้าน วัสดุ อุปกรณ์.....	77
16	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามความต้องการด้าน อาคาร สถานที่.....	79
17	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามความต้องการด้าน บุคลากร.....	80
18	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามด้านความต้องการเรียนการสอน.....	82

ตารางที่

19	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหาด้าน นโยบายและงบประมาณ.....	84
20	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหารจำแนกตามปัญหาด้าน วัสดุ อุปกรณ์.....	86
21	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหาด้าน อาคาร สถานที่.....	88
22	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหาด้าน บุคลากร.....	89
23	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้สอน จำแนกตามความต้องการด้าน วัสดุ อุปกรณ์.....	91
24	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้สอน จำแนกตามความต้องการด้าน บุคลากร.....	92
25	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้สอน จำแนกตามความต้องการด้าน การเรียนการสอนคอมพิวเตอร์.....	93
26	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้สอน จำแนกตามปัญหาด้าน วัสดุ อุปกรณ์.....	95
27	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้สอน จำแนกตามปัญหาด้าน การเรียนการสอนคอมพิวเตอร์.....	97
28	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของผู้สอนจำแนกตามปัญหา ด้าน บุคลากร.....	99
29	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของพระนิสิต จำแนกตามความต้องการ ด้าน วัสดุ อุปกรณ์.....	101
30	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของพระนิสิต จำแนกตามความต้องการด้าน การเรียนการสอนคอมพิวเตอร์.....	102

ตารางที่

31	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของพระนิสิต จำแนกตามความต้องการด้าน บุคลากร.....	104
32	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของพระนิสิต จำแนกตามปัญหาด้าน วัสดุ อุปกรณ์.....	105
33	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของพระนิสิต จำแนกตามปัญหาด้าน บุคลากร.....	106
34	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของพระนิสิต จำแนกตามปัญหาด้าน การเรียนการสอน.....	107

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย